

Šialená Svetománia

BRATISLAVA

čistejšia a krajšia

(mimoriadne vydanie)



Šialená Svetománia

Mimoriadne číslo 7/02

v znamení

BRATISLAVA –

čistejšia a krajšia.

Október 2002

VYDAVATEĽ:

RNA a. s.

RIADITEĽ:

Nandy Šarkózy

ZÁSTUPCA RIADITEĽA:

Adam Sarvaš

ŠÉFREDAKTOR:

Rišo Tekel

REDAKTORI:

Nandy, Adam
a žiaci VIII.B triedy
ZŠ Dr. Milana Hodžu

GRAFICKÁ ÚPRAVA:

Rišo Tekel

ON-LINE:

www.svetomania.szm.sk
richard88@kiwwi.sk,
ICQ: 151928860

KOREKTORI:

Rodičia

ADRESA REDAKCIE:

Poštová ul., 811 01
Bratislava 1,
Tel.: 02/54131268
E – mail: richard88@kiwwi.sk

**Redakcia si vyhradzuje
právo na úpravu
čitateľských príspevkov
a poskytnutí rozhovoru.
Vaše listy a poskytovanie
rozhovoru obsahujúce
hrubé nadávky, urážky
a napádanie našej
konkurencie
neuvěřňujeme.**

www.svetomania.szm.sk

Bratislava čistejšia a krajšia



Vážení čitatelia,

dovoľujeme si Vám predstaviť mimoriadne vydanie nášho pravidelného mesačníka Šialená Svetománia, ktoré vydávame ako príspevok do súťaže BRATISLAVA - čistejšia a krajšia.

V tomto mimoriadnom vydaní by sme Vám chceli predstaviť naše názory na mesto, v ktorom žijeme. Použili sme na to systém ankety, ktorej sme svojimi otázkami rozdelenými do piatich skupín oslovili svojich susedov, priateľov a rodinných príslušníkov. To čo sme sa od nich dozvedeli, sme zhrnuli do piatich celkov, v ktorých Vám ponúkame názory našich respondentov na život v našom meste.

Do tohto mimoriadneho vydania nám prispela svojou úvahou o Bratislave naša nová spolužiačka Sára de Gregorio, ktorá prišla do nášho mesta z Talianska.

Svoje poznatky o našej Bratislave, ktorej sme pri našej práci na tomto mimoriadnom vydaní získali, sme sa pokúsili zhrnúť v niekoľkých nápadoch na vylepšenie situácie mládeže najmä v Starom Meste. Dúfam, že sa Vám toto mimoriadne vydanie Šialenej Svetománie bude páčiť, aspoň tak, ako predošlých 13 čísel. Ostaňte nám verní, novembrové číslo Svetománie sa už pripravuje.

Vaša redakcia



Naša anketa

Mesiac október je čas, kedy si v škole najmä slohovými a výtvarnými prácami pripomínáme naše hlavné mesto súťažou Bratislava čistejšia a krajšia.

Napadlo nás, že vydáme mimoriadne číslo nášho časopisu Šialená Svetománia, ktoré venujeme nášmu mestu a to tak, že vyjdeme za brány školy a oslovíme dospelých formou ankety o problémoch nášho mesta. Do ankety sa zapojila celá naša trieda VIII.B a oslovili sme 94 respondentov rôznych vekových skupín, temer všetko obyvateľov Bratislavy. Asi polovica opýtaných býva v Starom Meste.

Naše anketové otázky:

1. Starostlivosť o historickú časť mesta

- ✦ Aká je starostlivosť o historické pamiatky v Starom Meste ?
- ✦ Ktorú časť starej Bratislavy máte najradšej a prečo?
- ✦ Čo by sa v historickej časti mesta mohlo ešte zveľadiť?
- ✦ Viete, čo sa v ostatnom čase v Starom Meste zrekonštruovalo?
- ✦ Poznáte nejakú príhodu prípadne zvyky zo starej Bratislavy /vyrozprávať/ alebo písomné informácie a knihy o Bratislave?

2. Starostlivosť o starých ľudí a problém bezdomovcov

- ✦ Viete, ktorý mesiac sa pripomína ako mesiac úcty k starším?
- ✦ Akou formou prejavujete úctu k starším vy ?
- ✦ Ako by sa dalo pomôcť bezdomovcom?
- ✦ Čo by sa malo bezdomovcom dovoliť a čo nemalo ?
- ✦ Ktoré charitatívne organizácie poznáte?
- ✦ Aký máte názor na časopis Nota Bene, kupujete ho?

3. Názory na deti a mládež

- ✦ Aké klady a aké zápory vidíte v správaní sa mládeže?
- ✦ Čo by ste navrhli na zlepšenie stavu?
- ✦ V čom je podľa vás príčina, že mladí ľudia užívajú drogy?
- ✦ Mohli by ste uviesť príklad, keď sa mladý človek zachoval príkladne-vzorovo?

4. Starostlivosť o zdravie občanov a postihnutých ľudí

- ✦ Čo by ste navrhli na zlepšenie situácie zdravotne postihnutých občanov?
- ✦ Vozíčkari majú sťažený každodenný život. Ako by sa im dalo pomôcť?
- ✦ Pomohli ste niekedy postihnutému - ako ?

5. Výstavba mesta

- ✦ Ktorá novovybudovaná stavba v Starom Meste sa vám páči a ktorá nie ?
- ✦ Aký nový objekt by ste v tejto časti mesta potrebovali, príp. čoho je priveľa?
- ✦ Aký máte názor na zeleň v meste / údržba, dostatok, starostlivosť/ ?
- ✦ Akým spôsobom prispievate k tomu, aby bolo naše mesto čistejšie a krajšie?

**Ste zvedaví, čo sme sa dozvedeli ?
A tu sú spracované výsledky ankety:**



1. Starostlivosť o historickú časť mesta

Väčšina opýtaných ju hodnotila ako dobrú, niekedy slabšiu, no rozhodne v poslednom čase lepšiu ako v minulosti.

Zistili sme, že medzi najobľúbenejšie miesta v starej Bratislave patrí Bratislavský hrad, nábrežie Dunaja, Kapitulská, Sedlárska, Poštová ulica, Hlavné námestie, Dóm sv. Martina, Michalská brána, Medická záhrada a Sad Janka Kráľa. Ľudia, najmä starší privítali oživenie korza, pretože im to prináša pekné spomienky na mladosť.

Ďalej sme zistili, že obyvatelia väčšinou pozorne sledujú, ako sa v historickom jadre zachádza s pamiatkami. Vyzdvihli napríklad pekne zrekonštruovaný hotel Carlton, Hviezdoslavovo námestie, Kráľovskú cestu, Poštovú ulicu a Nemocnicu Milosrdných bratov.

Čakajú, že sa v dohľadnom čase dočkáme úpravy Podhradia a budovy Slovenskej národnej galérie.

Veľa výčitiek sa vzneslo na adresu sprejerov a rôznych vandalov, pretože ničia už zveladené priestory. Malo by pribudnúť viac odpadkových košov, odbudnúť áut, zišlo by sa viac udržiavaných verejných WC a účinnejšie by mali pracovať hliadky poriadku v meste.

Prekvapilo nás, že len málo opýtaných poznalo príhody alebo zvyky zo starej Bratislavy. Veľmi užitočné sú Bratislavské noviny a Naša Bratislava. Temer všetci opýtaní ich poznali a čítajú ich.



2. Starostlivosť o starých ľudí a bezdomovcov

Hoci len polovica respondentov vedela, že október je Mesiacom úcty k starším, uviedli nám peknými slovami, ako prejavujú úctu k starším oni sami a to nielen v októbri. Slušnosť, ústretovosť, uvoľnenie miesta, dať prednosť, pomôcť v ťažkostiach, milé slovo a úsmev, to boli najčastejšie príklady. Bodaj by to tak bolo všade, lebo často počúvame aj o ťažkom osude starých ľudí a bezcitnosti najbližších.

Ľudí - bezdomovcov vidáme v Starom Meste bežne. Pôsobia zvláštnym dojmom a mnohí nevieme, čo si o nich myslieť. V ankete navrhovali, aby sa investovalo do vybudovania azylových domov, aby sa im častejšie poskytovala možnosť zárobku, odev, potraviny a možnosť osobnej hygieny. Peniaze obyčajne premienia na alkohol a potom sú otravní. Zaujímavý bol nápad, aby mohli niekde vyrozprávať svoj príbeh. Lepšie by sme ich pochopili. Záslužnú prácu pre ľudí v ťažkostiach robia charitatívne organizácie.

Časopis Nota Bene pozná a kupuje asi polovica opýtaných. Niektorí nám sľúbili, že si ho po našom rozhovore zakúpia. Možno aj ten skvelý nápad s divadelným predstavením Túžby z ulice pomôže z biedy niekoľkým bezdomovcom.



3. Názory na deti a mládež

Keďže aj my patríme do tejto kategórie, boli sme zvedaví, aké klady a zápory má dnešná mládež.

Dozvedeli sme sa veľa pozitívneho: sme otvorenejší, pribojní, odvážni, vzdelaní, ovládame jazyky, flexibilní, vieme sa lepšie prispôbiť súčasným požiadavkám. Mnoho mladých ľudí je veľmi úspešných, majú jasné ciele a záujmy. Uviedli viacero prípadov, keď sa mladí ľudia zachovali veľmi pekne a kultúrne.

Ale odznelo aj toto: drzosť, nekultúrne správanie, nezáujem o problémy iných, niekedy ani o svoje, neúcta k mestu /sprejeri,

vandali/, slabá príprava na život, nezodpovednosť, nekritický obdiv a napodobňovanie zlých vzorov z cudziny. A drogy ako dôsledok.

Príčiny, prečo mladí ľudia užívajú drogy, videli opýtaní predovšetkým v zlyhaní rodiny a v neschopnosti riešiť problémy: slabá vôľa, bezmocnosť, frustrácia, nezáujem okolia, nesprávny rebríček životných hodnôt. Súhlasíme s názorom, že jednou z príčin môže byť aj zvedavosť a neschopnosť povedať v ťažkej chvíli: Nie!

Riešením by mohla byť predovšetkým lepšia starostlivosť v rodinách. Viacero opýtaných by lepšie ohodnotilo pedagógov, keby škola pritiahla mladých do záujmových krúžkov, na kultúrne podujatia. Treba nás naučiť účelne využívať voľný čas.



4. Starostlivosť o zdravie občanov a postihnutých ľudí

Toto je asi ťažká téma, pretože na otázku čo by ste navrhli ne zlepšenie situácie zdravotne postihnutých občanov sme sa dozvedeli takéto požiadavky:

- zvýšiť dôchodky
- lacné lieky
- vyššie príspevky na zdravotné pomôcky /vozíky/
- návštevy lekárov v bytoch
- školené opatrovatelky

Pre vozíčkarov:

- viac bezbariérových bytov
- viac možností zamestnania
- úľavy z daní tým, ktorí ich zamestnajú

Za ťažkú tému to považujeme jednak preto, že chorí a postihnutí sú na tom zle a jednak preto, že na splnenie tých požiadaviek treba asi veľa peňazí . . .

Žiadne náklady však netreba na to, aby boli ľudia k ľuďom ohľadupľnejší a láskavejší. Respondenti na to poukázali a uviedli aj niekoľko príkladov, ako sami poskytli pomoc postihnutému /odvoz do nemocnice, poskytnutie zamestnania, sprievod na športové a kultúrne podujatia a iné/.



5. Výstavba mesta

Otázky k tejto téme vzbudili dosť veľkú pozornosť. Ľudia s úsmevom na tvári hovorili o krásne zrekonštruovanom Carltone, Starej tržnici, Prezidentskom paláci a ďalších budovách, predovšetkým historických. Moderná výstavba ich akosi neoslovuje. Väčšine opýtaných sa nepáči napríklad budova Tatra Banky, Slovenskej poisťovne, Slovenskej národnej banky, Najvyššieho súdu, ale ani umiestnenie McDonalda na Obchodnú ulicu a na korzo.

Obyvateľom Starého mesta sa nepáči priveľa bánk, úradov a kaviarní, zatiaľ čo im chýba viac predajní potravín, služby a parkoviská. Všetci opýtaní sú toho názoru, že je málo zelene, všetko je zastavané a vydláždené a tak by sa mal prísne strážiť každý pás zelene a stromy. Pochválili, že o existujúce parky je teraz oveľa lepšie postarané.

Keď sme sa opýtali, čím sami prispievajú k tomu, aby bola Bratislava čistejšia a krajšia, dozvedeli sme sa, že sa starajú o čistotu svojho okolia, neznečisťujú, snažia sa triediť odpad. Niektorí uvádzali aj brigády pri bydlisku. To považujeme za správne. Každý by mal začať od seba a až potom kritizovať.





Môj malý príbeh

Celý môj život som prežila v Taliansku až doteraz, keď sa moja mama rozhodla vrátiť sa späť na Slovensko, do našej rodnej Bratislavy, kde sme sa narodili obe.

Zo začiatku som sa takejto veľkej zmeny veľmi bála. Noví priatelia, škola, učitelia, krúžky a vôbec, aké bude to nové prostredie?

S radosťou musím napísať, že to nie je až také zlé, ako som si myslela. Chýbajú mi síce moji starí priatelia, ale tu som si už za dva mesiace školského roka našla v našej VIII.B, ale aj inde, zopár kamarátok. Našli sme dokonca aj dobrú baletnú školu, kde chodím tak isto ako v Taliansku. Prihlásila som sa aj na gitaru, ktorá ma veľmi baví. Odkedy som prišla, často chodím do divadla, na baletné predstavenia a na koncerty, ktoré sa mi tiež zdajú na vysokej úrovni.

Za čím mi je ľúto, to je teplé talianske slniečko a množstvo zelene, ktoré tu postrádam. Myslím však, že na túto klímu si tiež po čase zvyknem.

Ale čo si najviac cením na rozdiel od Talianska, to je skutočnosť, že sme tu obklopení celou našou rodinou, kvôli ktorej sme sa vlastne vrátili.

Bratislava síce nie je veľkomesto, ale už som spoznala srdečných ľudí, pekné historické pamiatky a kultúrne prostredie. Iste ju budem považovať za svoj domov.

Sára De Gregorio





O ktoré bratislavské parky sme už prišli..

Purkicherova lekársko-botanická záhrada - bola v 2. polovici 16. storočia zbierkou liečivých, ale aj horských, dovtedy neznámych rastlín. Založil ju bratislavský lekár Juraj Purkicher.

Heindelova lekársko - botanická záhrada - založená začiatkom 17. storočia medzi Palisádami a horným koncom Zochovej a Kozej ulice, rozšírená v roku 1650, zanikla krátko po roku 1656.

Raygerova lekársko - botanická záhrada - založená v roku 1670, ležala v priestore Mierového námestia.

Bratislavská záhrada - vrcholné dielo renesančného sadovníctva na území bývalého Uhorska, priliehala k západnej strane terajšieho Námestia slobody. Začiatkom 18. storočia bola zreorganizovaná podľa vzoru lemotrovských záhrad a začala upadať. Obsahovala dobové atrakcie, ako prvé oranžérium u nás a prvú výsadbu početných okrasných bylín.

Hradná záhrada - vznikla v rokoch 1751-1765 na príkaz Márie Terézie. Ozdobovala front prízemnej siene hradu a zostupovala štyrmi terasami vysadenými komplikovanými kvetinovými ornamentmi. Záhradný pavilón mal pozoruhodné nástenné maľby.

Zrekonštruovaný park v našom meste.....

Grassalkovichova záhrada - zrekonštruovaná pre potreby Prezidentského paláca a sčasti i pre verejnosť





O ktoré detské ihriská sme už prišli...

- Ihrisko na Šafárikovom námestí
- Ihrisko pri kostole sv. Uršulínok
- Ihrisko vo dvore na Palackého ulici /Labutie ihrisko/
- Ihrisko na Szaboóvej ulici
- Plocha na loptové hry v Grassalkovichovej záhrade

Ktoré nové detské ihriská sme vďaka mestu získali...

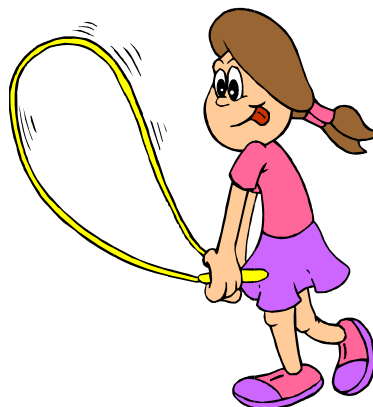
- ✚ Detské ihrisko na Jakubovom námestí
- ✚ Zmodernizované detské ihrisko na Vajanského nábřeží
- ✚ Zrekonštruované detské ihrisko v Medickej záhrade
- ✚ Klzisko na Hviezdoslavovom námestí /v zime/

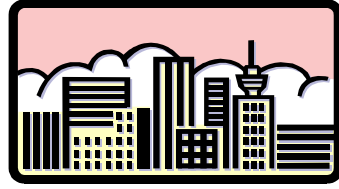




A čo keby sme my.....?!

- pri bicyklovaní po meste sa usilovali čo najmenej ohrozovať nevinných chodcov a neatakovať ich úmyselne svojimi dvojkolesovými tátošmi a to najmä pri adrenalínovom zjazde po Michalskej ulici
- pri skejtovaní /fonetický prepis/ využívali len plochy na tento účel určené /i keď ich je v Starom Meste veľmi málo/
- pri in-lineovom korčuľovaní zmenili našu obľúbenú slalomársku taktiku medzi nič netušiacimi chodcami za rýchlostne znesiteľné pohybovanie sa po meste
- neodhadzovali vždy automaticky na zem papieriky a nedojedené zbytky jedla, ale snažili sme sa nájsť najbližší odpadkový kôš a do neho vhodit' odpadky
- pri prechádzkach po meste snažili nešľapať po pekne upravených trávnatých plochách, ale využívať na tento účel chodníky
- pri prechádzkach s našimi štvornohými kamarátmi / psami, mačkami, fretkami a iným drobným zvieractvom/ sledovali, kde zanechajú naše zvieratká svoj biologický odpad a hneď by sme ho odstránili
- upozornili svojich kamarátov, aby sa snažili v meste podobne správať a ušetrili sme tým svojim spoluobčanom nervy i peniaze





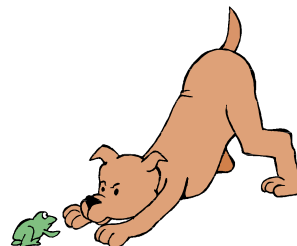
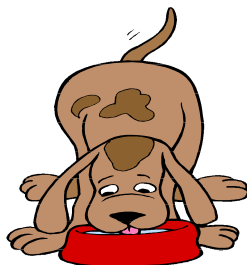
A čo keby mesto Bratislava .?!

- pomohlo vytvoriť pre nás v meste viac priestoru na pohyb .
My by sme mestu v tejto aktivite radi pomohli.
Napríklad:

Viacnásobné využívanie priestorov a voľných plôch

/ deti a mládež by získala priestor na šport a hry v centre mesta/

- v spolupráci s majiteľmi objektov, vedením mesta a mládežníckymi organizáciami by sa dali niektoré **voľné priestranstvá** /preluky/medzi domami využiť aj dočasne na šport a hry . Bolo by to iste užitočnejšie ako ich doterajšie časté komerčné využitie na účely parkovísk.
- využiť **školské dvory**, ktoré sú poobede a cez week-end prázdne na herné plochy pre deti a mládež
- viacnásobne využívať **existujúce priestory**, ktoré môžu poskytnúť možnosť využívať ich nezávisle od počasia /školské telocvične, kluby/
- využiť **priestory kúpalísk**, ktoré po sezóne zatvoria svoje brány a neslúžia nikomu
- **upraviť povrchy** vybraných voľných priestranstiev v parkoch na možnosť bicyklovania, skateovania a korčuľovania
- vo všetkých priestranstvách by sa dali v spolupráci s niektorými spolkami pre mladých /skauti, saleziáni/vytvoriť v poobedňajších hodinách v parkoch možnosti hrať niektoré druhy „new games“
- vytvorilo **špeciálne malé parčíky pre psov**, kde by sme sa mohli nerušene prechádzať so svojimi štvornohými kamarátmi a neohrozovať pritom malé deti





Aké otázky by bolo treba vyriešiť ?

- ▶ komu patrí príslušný pozemok alebo preluka
- ▶ v akých hodinách by sa dal priestor využívať /kedy je voľný/
- ▶ je potrebné zabezpečiť dozor ?
- ▶ ktoré skupiny /saleziáni, skauti, partie mladých, rodičia/ by mohli tento dozor robiť ?
- ▶ treba voľný priestor večer zamknúť a kto bude za to zodpovedný?
- ▶ kto bude priestor udržiavať v čistote ?
- ▶ a nakoniec... Kto to všetko zaplatí ?!

Možno, že by sa po zvážení niektorých spomenutých problémov dali vyriešiť v prospech nás, mladých, mnohé otázky, ktoré by nás uchránili

od nudy..... a ponúkli nám aktívne tráviť voľný čas.....

